

Toivomusaloite 268

Arja Ojala /sd ym.: Omaishoitajien vapaapäiväjärjestelyistä

Eduskunnalle

Omaishoidon tukea koskeva lainsäädäntö on nyt ollut yli kolme vuotta voimassa, ja sen monet puutteet ovat tulleet esille. Omaiset ja läheiset ry. on huhtikuun 1 päivänä 1996 sosiaali- ja terveysministeriölle jättämässään kirjelmässä kiinnittänyt huomiota näihin puutteisiin ja esittänyt toimikunnan perustamista valmistelemaan muutosesityksiä. Omaishoitajien asema on alkanut käydä kestäättömäksi. Maan eri puolilta tulleiden tietojen mukaan omaishoitajat ovat uupumassa työnsä ääreen. Yhtenä syynä tähän on se, että kunnat saavat nykyisin, valtionosuusuudistuksen toteuduttua, vapaasti päättää siitä, annetaanko omaishoidon tukea, kuinka paljon ja missä muodossa. Omaishoitaja ja hänen hoidettavansa ovat kunnan viranomaiseen nähden täysin oikeudettomassa alamaisasemassa, mitä seikkaa monet kunnat käyttävät häikäilemättömästi hyväkseen, jopa siirtäen määräaikaissa työsuhteissa olevia kodinhoitajia työskentelemään omaishoitajatuen varassa.

Erityisen vaikea tilanne on tullut esiin

Helsingissä 11 päivänä helmikuuta 1997

Arja Ojala /sd

Kalevi Olin /sd

Tapio Karjalainen /sd

Säde Tahvanainen /sd

Jukka Gustafsson /sd

omaishoitajien vapaapäiväjärjestelyissä. Asetuksen 5 §:n sanamuoto, jonka mukaan vapaapäiviä järjestetään "mahdollisuuksien mukaan", on käytännössä johtanut siihen, että useimmissa kunnissa ei nähdä mitään mahdollisuuksia järjestää omaishoitajille vapaata. Riippumatta siitä, onko kunnan taloudellinen tilanne hyvä tai huono, ei vapaata haluta järjestää, vaan omaishoitajat jätetään lähes heitteille 24-tuntiseen hoitovastuuseen 7 päivänä viikossa. Kuntia ei kiinnosta, miten omaishoitajat pärjäävät, ja pyynnöt vapaan järjestämiseen kilpistyvät kunnan puolelta viittaukseen, että asetuksen 5 §:n mukaan vapaata järjestetään "mahdollisuuksien mukaan".

Edellä olevan perusteella ehdotamme eduskunnan hyväksyttäväksi toivomuksen,

että hallitus ryhtyisi toimenpiteisiin omaishoidon tukea koskevien lainsäädännöllisten puutteiden korjaamiseksi.